

← [Forrige artikel](#)

Grevens fejde

Kategori: [Anmeldelser](#)

Visninger: 42

Del artikel: [f](#) [t](#) [in](#)

Lars Bisgaard

Grevens fejde

100 danmarkshistorier. Aarhus Universitetsforlag. 100 sider. 129,95 kr

Af Michael Koch

Nyt syn på Grevens Fejde. Forfatteren vil gerne give alle med meninger om Grevens Fejde en mellemlang og præcis fremstilling af konflikten

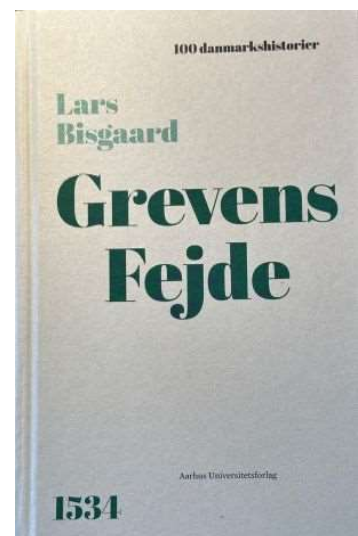
Forståelsen af "Grevens Fejde" i den danske befolkning ligger antagelig på et meget lille sted. De fleste som har haft historie i skolen kender til perioden i Danmarks historie. Den reelle betydning af begrebet er en anden sag. Hvis lægmand skal forklare fejden, baggrunden, og "sætte scenen" for fejden, tiden, de involverede og forløbet, bliver der måske nok længere mellem brugbare fortællinger.

Lars Bisgaard har på 100 sider afkodet alle de relevante spørgsmål i bogen Grevens Fejde. Bisgaard og styregruppen i projektet 100danmarkshistorier.dk opdagede til deres store overraskelse, at det seneste værk om Grevens Rejse stammer fra Pauludan-Müllers tobindsværk fra 1853-1854.

Lektor i historie på Syddansk Universitet, Lars Bisgaard er ekspert i senmiddelalder og reformationen. Han har i øvrigt blandt andet skrevet bogen "Christian 2. - en biografi" i 2019. Bisgaard har nu sat konflikten i et nyt lys, som både borgerkrig og arvefølgekrig.

I 1533 døde Frederik 1., og hans død kastede landet ud i et drabeligt opgør mellem protestanter og katolikker - og mellem bønder og adelen. Konflikten var samtidig en kamp mellem danskere fra øst og fra vest.

Fejden blev særdeles tydelig i Nordjylland, hvor Skipper Klement blev set som en folkehelt. Han var Christian 2.s tro væbner, og Klements heltestatus er grunden til, at mange gader og institutioner er opkaldt efter ham.

I 1931 blev der opstillet en skulptur af Skipper Klement. Den står, hvor det afgørende slag fandt sted.

Da grev Christoffer gik i land ved Skodsborg i juni 1534, blev han, godt hjulpet af bønder og borgere, i stand til at tage hele Sjælland. Umiddelbart efter faldt Skåne. Var grev Christoffer så manden, der lagde navn til fejden? Næh, men så grev Hoya, som han var stråmand for? Måske heller ikke. I årene 1534-1536 var greverne aktive feltherrer.

I 2019 udgravede man en massegrav i det centrale Ålborg. Den indeholdt udelukkende mænd. Flere havde dødelige sår efter hug. Det tyder på, at graven stammer fra kampene den 18. december 1534

Grevens Fejde udløste vel nok danmarkshistoriens største destabilisering. Grunden til oprøret var en stor blanding af religiøse, sociale og økonomiske faktorer. Mange var meget vrede over kirkernes ophobede formuer. Nye prædikanter forkyndte, at den gamle kirke havde "snydt med Skriftens udlægning". Flere steder blev kirkerne plyndret, mens skiftende magthavere gjorde som synd for grænsen: Kirkerne blev brandbeskattet.

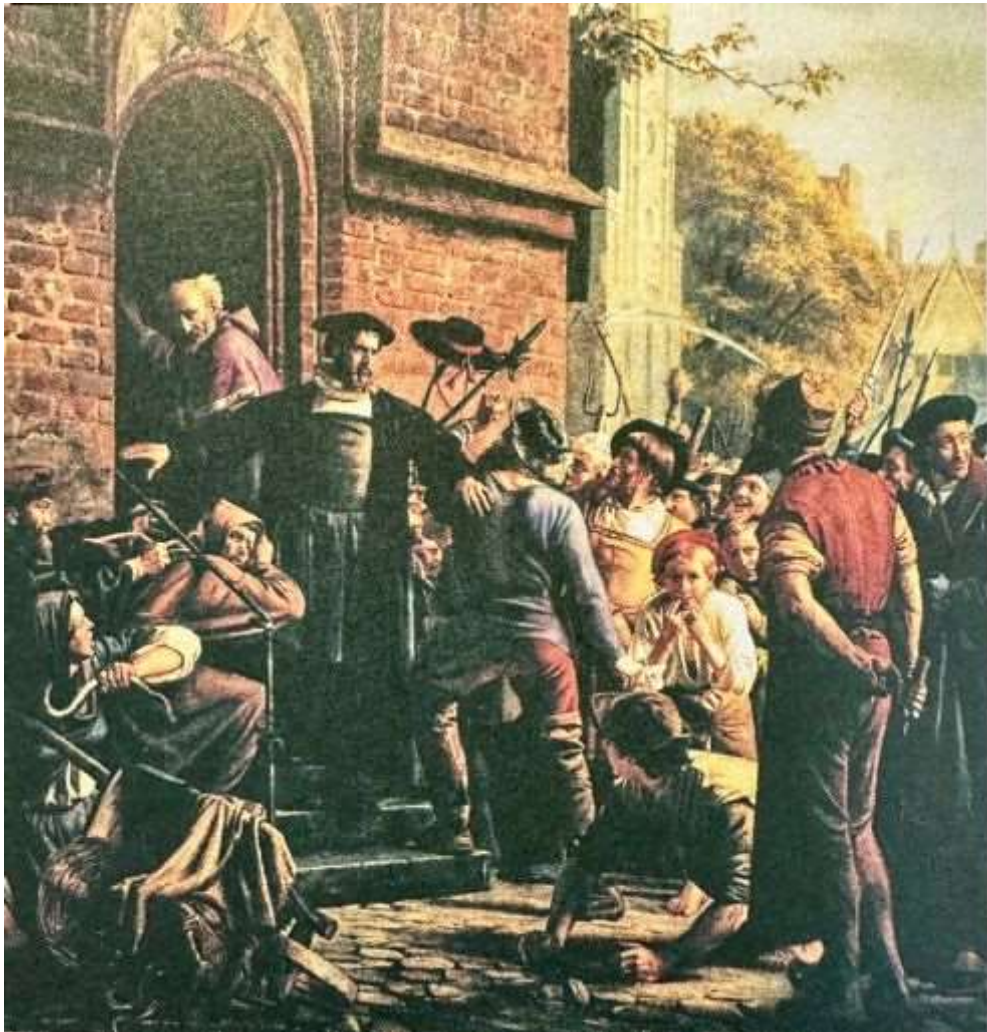
Inflation og skattetryk var blevet værre under Frederik 1. end under Christian 2. Mange sønner og mænd døde på slagmarkerne. Bønder og borgere havde grusomme tab under fejden. Hertil kom volden i det ustabile land. Plyndringer, vold og frygtelige forhold for kvinderne.

I 1536 handlede det allermest om freden, ikke så meget betingelserne for freden.

Mange store begivenheder er gennem tiden blevet husket gennem malerier. Dengang enevælden blev indført, og da vi fik Grundloven, blev der malet imponerende værker. Men ikke noget maleri af Grevens Fejde, kun enkeltstående begivenheder findes på billeder. Grunden kan være, at fejden splittede mere end den samlede. Der var enten i sympati for Malmø og København eller for hertug Christian.

Det er nemt at forstå, at den enorme konflikt med så stor betydning for Danmark og danskerne, har været svær at formidle. Der kan ikke blot sammenfattes en kort, præcis, dækkende lynforklaring. Der

er alt for mange elementer, alt for mange interesser, og specielt har der været så mange, der dengang mistede på fejden. Den har trukket sin betydning med gennem flere hundrede år.

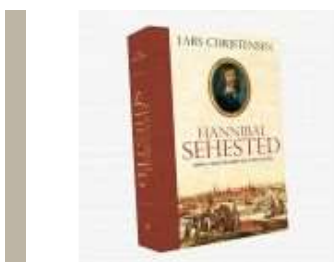
Biskop Joachim Rønnev var nederlagets mand. Det var selvforskyldt og velfortjent. Her er det sejrherrens fortælling: "Lumsk og bange", på vej ind i den gamle kirkes hus, beskyttet af Hans Tausen

[Historie-online.dk, den 14. februar 2024]

← [Forrige artikel](#)

SE RELATEREDE ARTIKLER

HANNIBAL SEHESTED

